

Немачка и криза у еврозони

Меркел предлаже да се у операције спасавања еврозоне укључе приватни инвеститори; може ли евро да преживи у садашњем облику

Немачки канцелар Ангела Меркел поново је сугерисала да би и приватни инвеститори, а не само порески обвезници требало да учествују у будућим операцијама спасавања посрнутих чланица еврозоне.

Обраћајући се посланицима немачког парламента, Ангела Меркел је рекла да они који зарађују, треба са другима да поделе ризик. Задатак државе је, према њеним речима, да тржишту постави границе.

Но, да ли Немачку треба жалити зато што се, зарад евра, одрекла марке, најстабилније валуте на континенту?

У тренутку када је постало јасно да Ирска мора да затражи помоћ ЕУ и ММФ-а да би избегла стечај, немачки министар финансија Волфганг Шојбле је забринуто упозорио:

"Наша заједничка валута је угрожена и ми морамо нешто да предузмемо. Ако не будемо у стању да бранимо заједничку валуту, ако не можемо да обезбедимо њену дугорочну стабилност, економске и социјалне последице по нашу земљу и наше грађане биће непроцењиве."

Центар и периферија

Увођење заједничког валутног механизма, а потом и евра, донело је Немачкој несумњиве користи - њен спољнотрговински суфицит је растао, док су Ирска, Португалија, Шпанија и Грчка тонуле у све већи минус.

Исто је било и са привредним растом - док земље са периферије Европске уније никако да се извуку из рецесије, Немачка је, како је управо објављено, ове године забележила раст од 3,9 одсто.

Многи мисле да већ сада постоје две еврозоне - средишња, коју, поред Немачке чине Аустрија, Финска и евентуално Холандија, и остатак - који би морао да иде на девалвацију, да би се конкурентношћу извукао из кризе.

Непремостив јаз

Економски консултант Грејем Тарнер сматра да је евр у садашњем облику дошао крај:

"Јаз је у еврозони толико дубок да би било боље да се формира такозвани блок немачке марке, а да остале земље задрже евро, чија би вредност драматично пала. Тиме би се убрзао њихов економски опоравак, смањио би се дефицит и предупредили неизбежни политички немири."

За сада, евро опстаје, а цену тог опстанка Ирци су сазнали у среду - у наредне четири године мораће да уштеде 20 милијарди долара. Сличне муке очекују и Португалце.

Многи сматрају да ће од десетина милијарди евра које ће Европа упумпати у ирске банке, корист, у крајњем исходу имати Немачка.

Та земља има две опције - прва је да почне више да увози и да подстакне грађане да троше уместо што штеде.

Пошто то неће да учини, преостаје друга опција - да редом спасава земље са периферије Европе.

Али, ни то се Немцима не допада, објашњава Маркус Кербер, професор Техничког факултета у Берлину.

"Не можемо да угрозио свој високи кредитни рејтинг и релативно солидну привреду, спасавајући мале земље које су правиле велике економске грешке. Ако се тако настави, неизбежно ће доћи тренутак када ће се немачки порески обвезници побунити и рећи - сад је доста, не дамо више."

За сада, буне се само ојађени житељи земаља са "периферије".

(BBC)